

**ΚΡΙΤΗΡΙΑ
ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗΣ
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΤΗ
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ
(ΤΕΥΧΟΣ Β ΙΕΠ)**

ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

- Οι εκπαιδευτικοί, σύμφωνα με τα Προγράμματα Σπουδών αναφοράς (ΔΕΠΠΣ και Νέο Σχολείο 2011), οφείλουν να σχεδιάζουν σενάρια ή διδακτικές ενότητες με τα οποία οι μαθητές και οι μαθήτριες θα κατακτούν υψηλότερα επίπεδα γραμματισμού. Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι οι μαθητές
- και οι μαθήτριες του Γυμνασίου ενθαρρύνονται να αναπτύξουν τις δεξιότητές τους στην κατανόηση και παραγωγή προφορικού και γραπτού λόγου στο μάθημα της Νεοελληνικής Γλώσσας, ώστε να έχουν προοδευτικά επίγνωση της γλωσσικής επικοινωνίας σε κάθε επικοινωνιακή περίσταση.

Κριτήρια περιγραφικής αξιολόγησης για το μάθημα της Νεοελληνικής Γλώσσας

- **Αναγνωρίζει βασικές λεπτομέρειες στα κείμενα που αφορούν στο περιεχόμενο, τη δομή, στους μηχανισμούς της γλώσσας.**
- **Αναγνωρίζει το επικοινωνιακό πλαίσιο των κειμένων (*Ποιος δημιούργησε το κείμενο; Σε ποιους απευθύνεται;***
 - ***Ποια κειμενική πρακτική - κειμενικό είδος επιλέγει, Με ποιο στόχο;***).

→ **Ερμηνεύει τη σχέση μεταξύ διαφορετικών σημειωτικών πόρων σε ένα πολυτροπικό κείμενο.**

→ **Διακρίνει τη σχέση γλωσσικών στοιχείων με παραγλωσσικά στοιχεία.**

→ **Προσεγγίζει κριτικά τα κείμενα.**

→ **Διακρίνει ποιος (ποια κοινωνική ομάδα, ποια άποψη) ευνοείται από το κείμενο ή ποιος, αντίθετα, μειώνεται και εκφράζει**

→ **τη δική του άποψη. Αμφισβητεί επιλογές του συγγραφέα.**

Παραγωγή προφορικού λόγου και γραπτού λόγου

- Ως προς το περιεχόμενο

- *Υποστηρίζει τις απόψεις του με λεπτομέρειες και παραδείγματα.**
- *Λαμβάνει υπόψη του το επικοινωνιακό πλαίσιο και το κειμενικό είδος, έχει επικοινωνιακό στόχο.**
- *Το κείμενό του είναι προϊόν ενασχόλησης, έχει πρωτότυπα και δημιουργικά χαρακτηριστικά.**

- **Ως προς την οργάνωση**

- ▶ *** Οργανώνει το κείμενο έτσι ώστε να ανταποκρίνεται στον επικοινωνιακό στόχο που επέλεξε.**
- ▶ *** Οργανώνει το κείμενό του έτσι ώστε να έχει λογική συνοχή.**
- ▶ *** Μορφοποιεί έτσι το κείμενο ώστε να είναι κατάλληλο ως προς τον στόχο και το επικοινωνιακό πλαίσιο στη γραπτή και προφορική επικοινωνία.**

- Ως προς την χρήση της γλώσσας

- ▶ *** Χρησιμοποιεί το κατάλληλο λεξιλόγιο, εκφραστικά μέσα.**
- ▶ *** Γράφει και μιλά με το κατάλληλο ύφος σε κάθε επικοινωνιακή περίσταση.**
- ▶ *** Χρησιμοποιεί σωστά γραμματικούς τύπους και σύνταξη.**
- ▶ *** Αξιοποιεί παραγλωσσικά στοιχεία στον γραπτό και προφορικό λόγο.**

Συνοπτική παρουσίαση κριτηρίων για το μάθημα της Νεοελληνικής Γλώσσας

Κατανόηση προφορικού λόγου

Παραγωγή προφορικού λόγου

Κατανόηση γραπτού λόγου

Παραγωγή γραπτού λόγου

Ενδιαφέρον και συμμετοχή

Συνεργασία

Αυτονομία και ανάληψη πρωτοβουλιών

ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ

ΣΗΜΕΙΑ ΚΑΙ ΤΟΜΕΙΣ ΠΟΥ ΧΡΕΙΑΖΟΝΤΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ

Κριτήρια περιγραφικής αξιολόγησης για το μάθημα της Λογοτεχνίας

- **Κατανόηση και επεξεργασία λογοτεχνικού κειμένου**
- **Εντοπίζει τα βασικά σημεία περιεχομένου και της πλοκής του λογοτεχνικού κειμένου και απαντά σε ερωτήσεις κατανόησης.**
- **Αναγνωρίζει τις συμβάσεις της μεταφορικής χρήσης της γλώσσας.**
- **Αναγνώριση λογοτεχνικών ειδών**
- **Αναγνωρίζει τα διαφορετικά λογοτεχνικά είδη και εντοπίζει τα βασικά χαρακτηριστικά τους.**
- **Αναγνωρίζει τους αφηγηματικούς τρόπους που τα λογοτεχνικά είδη αξιοποιούν και το πώς οι τρόποι αυτοί παράγουν νοήματα και σημασίες.**

**- Συσχέτιση λογοτεχνικού κειμένου
(παραγωγή και πρόσληψη) με
κοινωνικό και πολιτισμικό
πλαίσιο**

- ♦ Ερμηνεύει το λογοτεχνικό κείμενο σε σχέση με τα ευρύτερα κοινωνικά και πολιτισμικά συμφραζόμενα της εποχής δημιουργίας του αλλά και της εποχής πρόσληψής του.**
- ♦ Κατανοεί την ιστορικότητα των λογοτεχνικών κειμένων και συνδέει θέματα και αφηγηματικούς τρόπους με το συγκεκριμένο ιστορικό και κοινωνικό πλαίσιο.**

- Ερμηνεία λογοτεχνικού κειμένου προφορικά και γραπτά

- ■ Συζητά και πραγματεύεται τις ποικίλες ερμηνευτικές προσεγγίσεις και διατυπώνει προφορικά ή γραπτά την προσωπική του εκδοχή.**
- Απαντά αιτιολογημένα και με συγκροτημένο λόγο σε ερωτήσεις σχετικά με τα λογοτεχνικά κείμενα.**
- Συνειδητοποιεί τη σχέση του λογοτεχνικού κειμένου με την ανθρώπινη εμπειρία και το συνδέει με τις δικές του εμπειρίες ή άλλα λογοτεχνικά αναγνώσματα.**
 - Μεταφέρει τους προβληματισμούς αλλά και τα συναισθήματά του/της σε νέο δικό του/της ερμηνευτικό, κριτικό ή και λογοτεχνικό κείμενο**

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ

Κατανόηση και επεξεργασία λογοτεχνικού κειμένου

Αναγνώριση λογοτεχνικών ειδών

Συσχέτιση λογοτεχνικού κειμένου (παραγωγή και πρόσληψη)
με κοινωνικό και πολιτισμικό πλαίσιο

Ερμηνεία λογοτεχνικού κειμένου προφορικά και γραπτά

Ενδιαφέρον και συμμετοχή

Συνεργασία

Αυτονομία και ανάληψη πρωτοβουλιών

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Δυνατά σημεία

Σημεία και τομείς που χρειάζονται
βελτίωση

ΣΕΝΑΡΙΟ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ Γ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ (ΤΕΥΧΟΣ Γ ΙΕΠ)

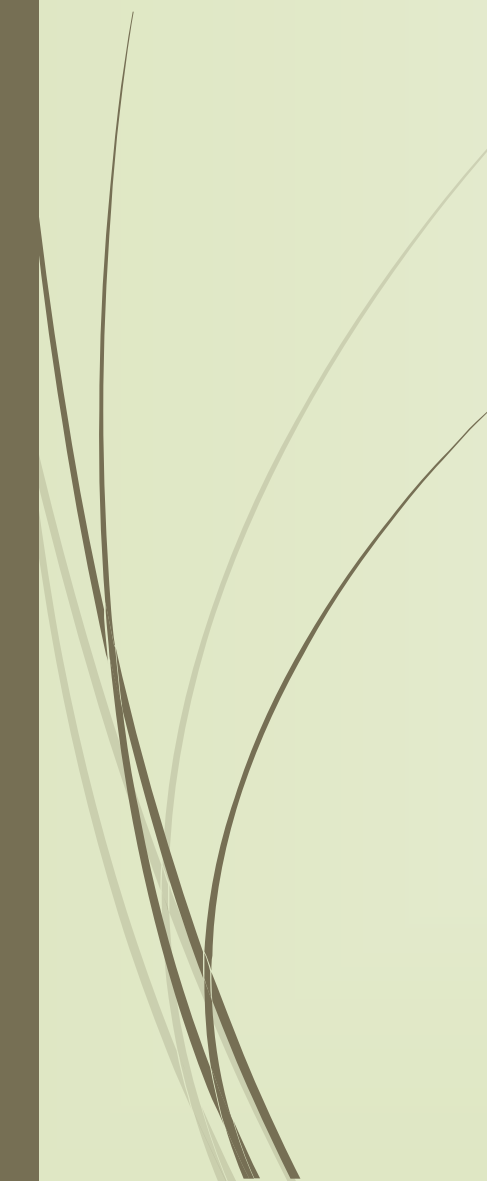

- ***Ενότητα: Ελληνική Επανάσταση: Η εξέλιξη της ελληνικής επανάστασης: έναρξη και εδραίωσή της.***
- ***Επεξεργασία πηγών και παραγωγή ιστορικής αφήγησης: ομαδοσυνεργατική διδασκαλία***

-
- **Στόχοι:** Οι μαθητές και οι μαθήτριες επιδιώκεται:
 - Να κατανοήσουν το ιστορικό γεγονός της Ελληνικής Επανάστασης στο συγκεκριμένο ιστορικό-πολιτικό πλαίσιο.
 - Να επεξεργαστούν πηγές (εντοπισμός και ταξινόμηση στοιχείων) για να απαντήσουν σε ένα συγκεκριμένο ιστορικό ερώτημα.
 - Να συγκρίνουν τις ιστορικές πηγές που αναφέρονται στο ίδιο ιστορικό γεγονός αλλά και να συνειδητοποιήσουν ότι υπάρχουν διαφορετικές ερμηνείες για την ίδια ιστορική πηγή.
 - Να συνεργαστούν, σεβόμενοι ο ένας την άποψη του άλλου, να συζητήσουν και να καταλήξουν σε ένα κοινό κείμενο.

-
- **Οι μαθητές/-ήτριες χωρισμένοι/-ες σε ομάδες επεξεργάζονται πηγές . Οι δραστηριότητες που πρέπει να διεκπεραιώσουν αφορούν: α) την επεξεργασία κειμένων σχετικά με τη στάση των Οθωμανών αλλά και των Ελλήνων απέναντι στην επανάσταση, β) την καταγραφή αυτής της στάσης με τεκμηρίωση από τις πηγές σε ένα ιστορικό κείμενο, γ) την παρουσίασή τους στο σύνολο της τάξης**
-

Μέθοδοι συλλογής στοιχείων για την αξιολόγηση

- *Παρατήρηση → Συνεργασία & συμμετοχή
- Ο/Η εκπαιδευτικός, παρακολουθώντας την εργασία των μαθητών και των μαθητριών στις ομάδες και έχοντας συντονιστικό ρόλο, μπορεί:
 - α) να καταγράψει τη λειτουργία των ομάδων αλλά και τη συμμετοχή των μαθητών/-τριών μέσα σε κάθε ομάδα, με άξονες τη συμβολή κάθε μαθητή/-ήτριας στην επεξεργασία των πηγών, στη συζήτηση και την καταγραφή του κειμένου
 - β) να επιλέξει κάποιους/-ες μαθητές/-ήτριες με εστίαση σε κάποιον ή κάποιους τομείς που θέλει να διερευνήσει. Για παράδειγμα, να καταγράψει τη συμμετοχή τους και τη στάση τους απέναντι στους άλλους κατά τη συζήτηση, να διερευνήσει τη συμβολή τους στην καταγραφή του τελικού κειμένου κ.λπ.)
 - γ) να ελέγξει τη συμμετοχή των μαθητών/-τριών.

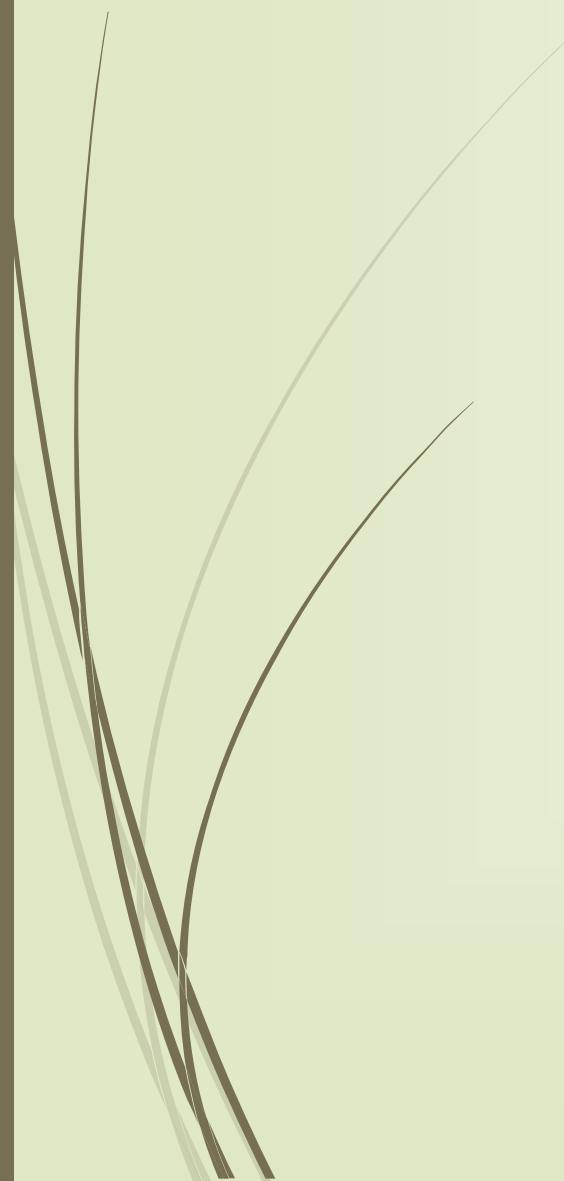

Ομάδα Α	Μαθητής/ -ήτρια Ι	Μαθητής/ -ήτρια ΙΙ	Μαθητής/ -ήτρια ΙΙΙ	Μαθητής/ -ήτρια ΙV
Επεξεργασία πηγής: εντοπισμός και ταξινόμηση στοιχείων				
Συσχέτιση στοιχείων με ιστορικό πλαίσιο				
Συζήτηση: διατύπωση και τεκμηρίωση άποψης – διάλογος και συζήτηση διαφορετικών εκδοχών και ερμηνειών				
Καταγραφή του τελικού κειμένου και αναφορά σε πιθανές διαφορετικές εκδοχές				
Παρουσίαση της εργασίας με τεκμηρίωση και κατανοητό τρόπο				
Συζήτηση για τις όποιες επισημάνσεις στην ολομέλεια				

*** Αυτοαξιολόγηση**

- Ο/Η εκπαιδευτικός μπορεί να ζητήσει από τους/τις μαθητές/-ήτριες να αυτοαξιολογηθούν με έναν από τους παρακάτω τρόπους:**
- α) με ένα συνεχές κείμενο, στο οποίο θα αναφερθούν στη συμμετοχή τους στο σημερινό μάθημα εστιάζοντας στα δυνατά τους σημεία, αλλά και επισημαίνοντας τα σημεία στα οποία δυσκολεύτηκαν,**
- β) συμπληρώνοντας ένα φύλλο αυτοαξιολόγησης:**

- Οι δυσκολίες που συνάντησα στην εργασία μου αφορούν:

- **α)**

.....
.....

-

.....
.....

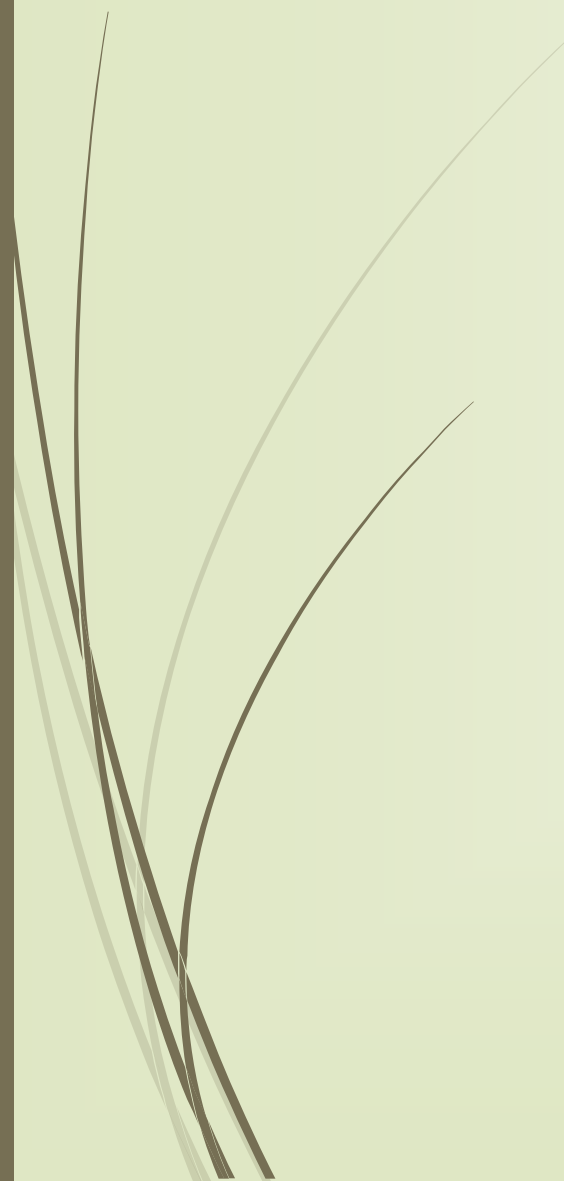
- **β)**

.....
.....

-

.....
.....

- Αυτό το οποίο πρέπει να κάνω καλύτερα/αυτό για το οποίο πρέπει να προσπαθήσω περισσότερο είναι:

- Οι δυσκολίες που συνάντησα στην εργασία μου αφορούν:
- **α)**
 -
 -
- -
 -
- **β)**
 -
 -
- -
 -
- Αυτό το οποίο πρέπει να κάνω καλύτερα/αυτό για το οποίο πρέπει να προσπαθήσω περισσότερο είναι:

- *Ετεροαξιολόγηση

- Το φύλλο ετεροαξιολόγησης μπορεί να είναι σαν το φύλλο αξιολόγησης και να συμπληρώνεται είτε από τους/τις μαθητές/-ήτριες μέσα στην ίδια ομάδα είτε να αφορά την αξιολόγηση όλης της ομάδας από κάποια από τις άλλες ομάδες.**
- Στη συνέχεια και μετά την ετεροαξιολόγηση, καθένας και καθεμιά ή και κάθε ομάδα θα μπορούσε να συμπληρώσει ένα φύλλο αυτοαξιολόγησης σχετικά κυρίως με κάποια γενικά στοιχεία**

Η συλλογή των αξιολογικών στοιχείων/τεκμηρίων

- Με βάση τις συγκεκριμένες διαδικασίες, ο/η εκπαιδευτικός μπορεί να συγκεντρώσει στοιχεία, που θα του επιτρέψουν να αξιολογήσει τη διαδικασία και τη συμμετοχή του/της μαθητή/-ήτριας σε αυτή, αλλά και το αποτέλεσμα της διαδικασίας. Η συλλογή αυτών των στοιχείων θα τον βοηθήσει στην **ανατροφοδότηση αφενός του ίδιου**, για τις αλλαγές δηλαδή στον σχεδιασμό της διδασκαλίας και στις διδακτικές πρακτικές που υιοθετεί στην τάξη, και **αφετέρου στην ανατροφοδότηση του/της ίδιου/-ας του/της μαθητή/-ήτριας**, ώστε να συνειδητοποιήσει όσα έχει επιτύχει αλλά και να μπορέσει να εστιάσει στους τομείς που χρειάζονται βελτίωση με στόχο να εντείνει τις προσπάθειές του/της σε αυτούς.
- Στη συγκεκριμένη ενότητα με βάση τον σχεδιασμό και τις μεθόδους αξιολόγησης που προτείνεται να αξιοποιηθούν μπορούμε να συλλέξουμε στοιχεία κυρίως για τα ακόλουθα κριτήρια:

-
- → **Ιστορική σκέψη:** δεξιότητες διερεύνησης, ερμηνείας γεγονότων του παρελθόντος
 - **Επεξεργασία** ιστορικών πηγών – τεκμηρίωση
 - **Αφήγηση και ερμηνεία** ιστορικών γεγονότων σε προφορικό και γραπτό λόγο
 - **Συμμετοχή και συνεργασία** και πιο συγκεκριμένα:

Ως προς την ιστορική σκέψη

- ● Κατανοεί τις διαφορετικές οπτικές των ιστορικών ερμηνειών για ένα ιστορικό γεγονός
- Διερευνά συγκεκριμένα ιστορικά ερωτήματα και απαντά βασιζόμενος σε ιστορικές γνώσεις και τεκμήρια
- Αναγνωρίζει έμπρακτα την αξία της τεκμηρίωσης στη συγκρότηση της ιστορικής γνώσης και ελέγχει ισχυρισμούς και ερμηνείες που θεωρούνται αυταπόδεικτες

- **Ως προς την επεξεργασία των πηγών**

- Επεξεργάζεται τις πηγές, ώστε να εξαγάγει πληροφορίες απαραίτητες, για να απαντήσει σε συγκεκριμένα ιστορικά ερωτήματα ή να προσεγγίσει κριτικά μια ερμηνεία ιστορικού γεγονότος
- Διερευνά την αξιοπιστία μιας ιστορικής πηγής (ποιος, πού, πότε, με ποιο σκοπό έχει παραχθεί)
- Συσχετίζει πηγές, ώστε να κατανοήσει ιστορικά γεγονότα και να προσεγγίσει κριτικά μια ερμηνεία ιστορικού γεγονότος.

- **Ως προς την αφήγηση και ερμηνεία ιστορικών γεγονότων σε προφορικό και γραπτό λόγο**

- Διατυπώνει με σαφήνεια και τεκμηριωμένα τη διαμορφωμένη ιστορική γνώση
- Συζητά τα συμπεράσματά του με τους συμμαθητές του.

Η καταγραφή των αξιολογικών στοιχείων, η ερμηνεία τους και η αποτύπωση στην έκθεση προόδου

- Ο/Η εκπαιδευτικός μπορεί να καταγράψει στοιχεία για όλους/-ες τους/τις μαθητές/-ήτριες σχετικά με τα συγκεκριμένα κριτήρια ή να εστιάζει σε κάποιους/-ες μαθητές/-ήτριες για τους/τις οποίους/-ες με βάση προηγούμενα στοιχεία έχει συνειδητοποιήσει τομείς στους οποίους πρέπει να βελτιωθούν, τους έχει επισημάνει στον/στη μαθητή/-ήτρια και θέλει να διερευνήσει την εξέλιξή τους. Για παράδειγμα, κάποια μαθήτρια αντιμετωπίζει δυσκολίες στον εντοπισμό και στην ταξινόμηση στοιχείων από μια ιστορική πηγή ή κάποιος άλλος στη συνεργασία και στη συζήτηση διαφορετικών ερμηνευτικών εκδοχών. Η εστίαση στα συγκεκριμένα παιδιά θα του επιτρέψουν να διερευνήσει σε ποιο βαθμό αφενός οι δικές του/της διδακτικές επιλογές (επεξεργασία πηγών με φύλλα εργασίας, ανασύνθεση ομάδων...) απέδωσαν αλλά και κατά πόσο οι συγκεκριμένοι/-ες μαθητές/ήτριες βελτιώθηκαν στους συγκεκριμένους τομείς.

-
-
- **Ο/Η εκπαιδευτικός επίσης μπορεί, συλλέγοντας στοιχεία από την παρατήρηση, να καταγράψει τη συνολική λειτουργία κάθε ομάδας, αλλά και του τμήματος, στο πλαίσιο της ομαδο-**
 - **συνεργατικής διδασκαλίας. Μπορεί να καταγράφει σημαντικές στιγμές σχετικά με τη λειτουργία κάθε ομάδας αλλά και των μαθητών σε κάθε ομάδα και να προσπαθήσει να ερμηνεύσει τη στάση κάποιων μαθητών/-ητριών με βάση και τα στοιχεία από την αυτοαξιολόγηση.**

**ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΑΣ!**

